

ALMANYA'NIN YENİ ERMENİSTAN BÜYÜKELÇİSİ TSİTSERNAKABERD'DE

Hazel ÇAĞAN ELBİR

Analist

Almanyanın Ermenistana yeni atanan Büyükelçisi, 27 Ocak 2025 tarihinde Ermeni Soykırım Müzesini ve Enstitüsünü ziyaret etmiştir. Alman Büyükelçiliği, Facebookta paylaşım yaptığı fotoğrafları ile Tsitsernakaberdin 20. yüzyılın, korkunç katliamlar, etnik temizlikler, sürgünler ve soykırımların damgasını taşıdığını ve bu tarihsel hafızanın hem Almanyada hem de Ermenistanda nesiller boyunca ortak bir sorun olmaya devam ettiğini yazmıştır[1]. Büyükelçinin burada 27 Ocakta bulunması dikkat çekicidir, çünkü 27 Ocak Holokostun anıldığı tarihtir. Ancak Alman Büyükelçinin ziyaret ettiği yapının Holokost ile hiçbir ilgisi yoktur. Almanyaya son günlerde baktığımızda ise gördüğümüz, aşırı sağın güçlenmesidir. Büyükelçinin buradaki ifadelerini ise Almanyanın Nazi geçmişinin ayıbını örtmeye çalışması olarak değerlendirmek mümkündür.

Alman Büyükelçinin sözlerinin tek gerçeklik payı günümüz Almanyasının siyasetinin aşırı sağ eğilimlere yenik düşmesiyle bağlantılıdır. 29 Ocak 2025 tarihinde insanlık onuruna yakışmayacak şekilde mültecilere yönelik sert kararlar gündemdedir. Komşu ülkelerle kara sınırlarında aralıksız kontroller ve yasa dışı giriş teşebbüsünde bulunan tüm kişilerin geri gönderilmesini, içeren birinci önerge, iltica talebinde bulunanlar da yine sınırdan içeri alınmamasını öngörmektedir[2]. Ayrıca, hakkında Almanyayı terk etme kararı olup burada yaşamaya devam edenlerin anında gözaltına alınacak, sınır dışı uygulaması ise Suriye ve Afganistan'ı da kapsayacak şekilde gündemdedir. Buna göre, suçlular ve toplum için risk teşkil eden kişiler sınır dışı edilene dek süresiz ev hapsine alınacak[3]tır. Bu yasadan ayrı olarak kabul görmeyen bir ikinci yasa olduğunun da belirtilmesi yerinde olacaktır.

CDU/CSUnun hazırladığı, ancak meclisteki oylamada kabul görmeyen ikinci önergeye göre, iç güvenlikte yeni bir politikaya geçilmesi öngörülmüştü. 27 maddede dile getirilen talepler listesinde güvenlik kurumlarının yetkilerinin güçlendirilmesi, bu bağlamda IP adreslerinin üç ay boyunca kayıt altına alınması ve elektronik yüz tanıma sisteminin çok daha yaygınlaştırılması gibi istekler dile getirilmiştir. Kabul edilmeyen teklifte ayrıca, Almanyada geçici olarak kalma hakkı bulunan kişilerin, geldikleri ülkelerde bulunan ailelerini yanlarına almalarına da izin verilmemesi de planlanmıştır[4]. Almanya eski Başbakanı Angela Merkel ise mülteci ve göç politikalarına ilişkin sert açıklamalar yapmıştır. Merkel hangi koşul altında olursa olsun, CDU'nun AfDye destek vermemesi gerektiğini belirtmiştir. Ayrıca, CDU lideri Merzin şeffaf olmadığını, göç politikalarıyla ilgili tutumunu açık bir şekilde ifade etmediğini de eleştirmiştir. Böyle bir durumun demokrasi

değerleri ile paralellik göstermediğini söylemiştir[5]. Ayrıca Merzin daha önce AfDye destek vermeyeceğini açıkladığını da hatırlatmıştır.

Almanya eski Başbakanı, CDU lideri Merzi eleştirirken, Avusturya eski Başbakanı Sebastian Kurz Merkelin AfDnin güçlenmesine vesile olduğunu öne sürerek, 2015 yılından bu yana uygulanan göç politikaları olmasaydı, AfD bu kadar güçlü olmazdı.[6] çıkarımında bulunmuştur. Bu cümle, Almanyada AfD partisinin yükselişini ve bu yükselişin ardındaki temel dinamiklerden biri olarak göç politikalarının rolünü vurgulamaktadır. 2015 yılı, Angela Merkelin mülteci krizine yanıt olarak Wir schaffen das[7] (Biz bunu başarabiliriz.) politikasını benimsediği ve Avrupaya büyük bir mülteci akımının yaşandığı dönem olarak bilinir. Bu politika, Almanyada göçmen karşıtı duyguları ve endişeleri artırarak, AfD gibi sağ popülist partilerin popülerlik kazanmasına zemin hazırlamıştır. Göç, özellikle ekonomik ve güvenlik endişeleriyle bağlantılı olarak, siyasi tartışmaların merkezinde yer almış ve bu durum, AfDnin Almanyada siyasi arenada önemli bir güç haline gelmesine katkıda bulunmuştur. Dolayısıyla, Avusturya eski Başbakanı Kurzun Merkel eleştirisi anlaşılabilir ancak bu eleştiriye kimin yaptığını da değerlendirmek gereklidir. Çünkü eski Başbakan Kurzun da yabancı karşıtlığı eğiliminin azımsanacak bir yanı yoktur.

Alman Büyükelçinin soykırım anıtı ziyareti Alman iç siyaseti dikkate alındığı zaman, Almanyanın utanç dolu geçmişini bu şekilde temizleyebileceğini düşündüğünü akıllara getirmektedir. Almanyada sağ muhalefetin aşırı sağ ile işbirliği yaptığı bir dönemde ortak oylamayla, mülteciler hakkında çok sert bir yasa önermesi, bu ziyaretin de şaşırtıcı bir gelişme olmadığını ortaya koymaktadır. Almanya böyle sağa kayarken geçmişindeki ayıbının üzerini kapatmaya çalışmaktadır.

*Fotoğraf: <https://www.euromedia24.com/en/post/14790>.

[1] Ծիծեռնակաբերդ: 20-րդ դարը կրում է սարսափելի զանգվածային ջարդերի, էթնիկ զտումների, տեղահանությունների, ցեղասպանությունների հետքը: Այդ պատմական հիշողությունը շարունակում է մնալ Գերմանիայի և Հայաստանի սերունդների ընդհանուր հիմնախնդիրը: Tsitsernakaberd: Die Erinnerung an die Geschichte der Massenvernichtungen, der ethnischen Säuberungen, der Vertreibungen, der Völkermorde, von denen das 20. Jahrhundert auf so schreckliche Weise gezeichnet ist, bleibt eine Generationenaufgabe □ für ????????? und ????????? gemeinsam facebook, facebook.com, 27 Ocak 2025, <https://www.facebook.com/share/p/1Dd98mZZnu/>.

[2] Almanya'daki tartışmalı göç planları ne içeriyor?, *Deutsche Welle*, 29 Ocak 2025, <https://www.dw.com/tr/almanyadaki-tartismali-goc-planlari-ne-iceriyor/a-71443609>.

[3] Almanya'daki tartışmalı göç planları ne içeriyor?, *Deutsche Welle*, 29 Ocak 2025, <https://www.dw.com/tr/almanyadaki-tartismali-goc-planlari-ne-iceriyor/a-71443609>.

[4] Almanya'daki tartışmalı göç planları ne içeriyor?, Deutsche Welle, 29 Ocak 2025, <https://www.dw.com/tr/almanyadaki-tartismali-goc-planlari-ne-iceriyor/a-71443609>.

[5] Sessiz Kalamazdım dedi, Merze Yüklendi, *Hürriyet*, [hurriyet.com.tr](https://www.hurriyet.com.tr/avrupa/sessiz-kalamazdim-dedi-merze-yuklendi-42683808), 06 Şubat 2025, <https://www.hurriyet.com.tr/avrupa/sessiz-kalamazdim-dedi-merze-yuklendi-42683808>.

[6] Austrias Kurz Blames Merkel For Far-Right AfD Rise in Germany, *Politico*, [politico.eu](https://www.politico.eu/article/austria-ex-chancellor-sebastian-kurz-blames-angela-merkel-afd-rise-backs-friedrich-merz/), 31 Ocak 2025, <https://www.politico.eu/article/austria-ex-chancellor-sebastian-kurz-blames-angela-merkel-afd-rise-backs-friedrich-merz/>.

[7] Merkels drei große kleine Worte, *Tagesschau*, 4 Eylül 2021, <https://www.tagesschau.de/inland/merkel-wir-schaffen-das-101.html>.

Yazar Hakkında :

Hazel Çağan-Elbir AVİM'de analist olarak çalışmaktadır. Çağan-Elbir, Atılım Üniversitesi Politik Ekonomi bölümünde doktora çalışmalarına devam etmektedir.

Atıfta bulunmak için: ELBİR, Hazel ÇAĞAN. 2026. "ALMANYA'NIN YENİ ERMENİSTAN BÜYÜKELÇİSİ TSİTSERNAKABERD'DE." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2025 / 10. Şubat 06. Erişim Haziran 23, 2026. <https://www.avim.org.tr/tr/Yorum/ALMANYA-NIN-YENI-ERMENISTAN-BUYUKELCISI-TSITSERNAKABERD-DE>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır